

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

*Παρουσίαση: Χαρά Παπουτσή
Εκπαιδευτικός
Υπ. Διδάκτωρ Παν. Αιγαίου
& Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος*

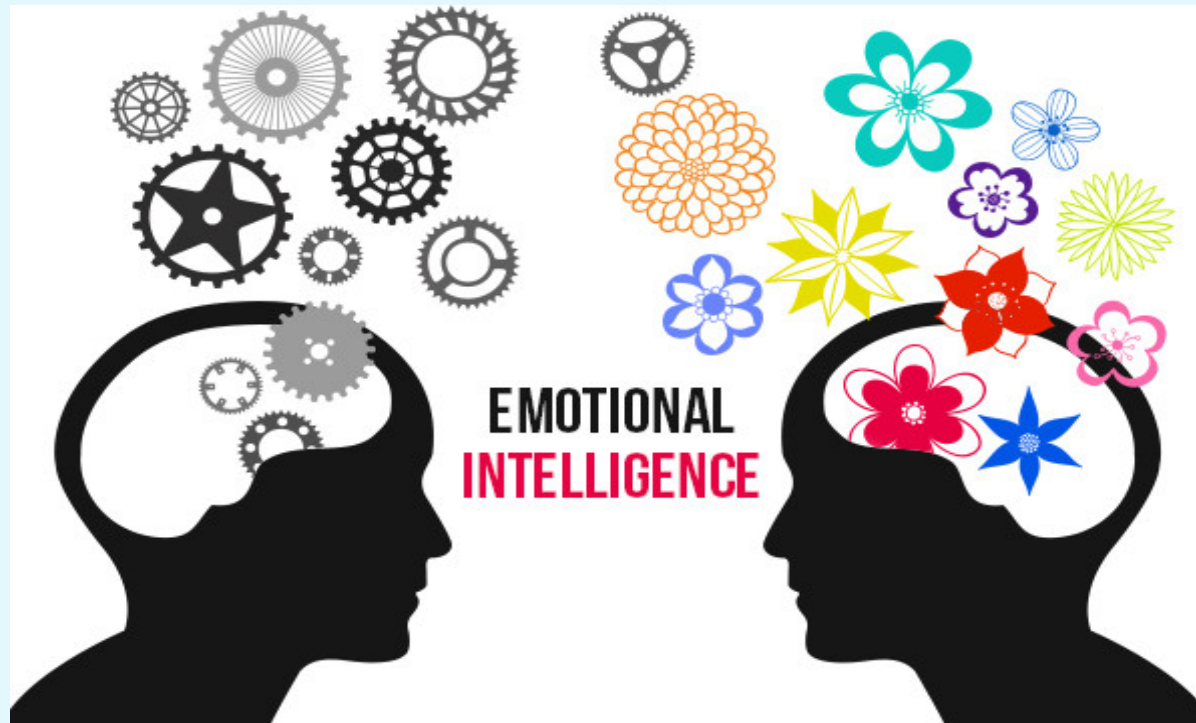
*Χαϊδή Ειρήνη- Αντωνία
Υποψήφια Phd Παν. Θεσσαλίας,
Επιστημονική Συνεργάτιδα του NetMediaLab -
Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "Δημόκριτος"*

Το σύγχρονο σχολείο έχει ένα καινούριο θεμέλιο: Τη Συναισθηματική Νοημοσύνη

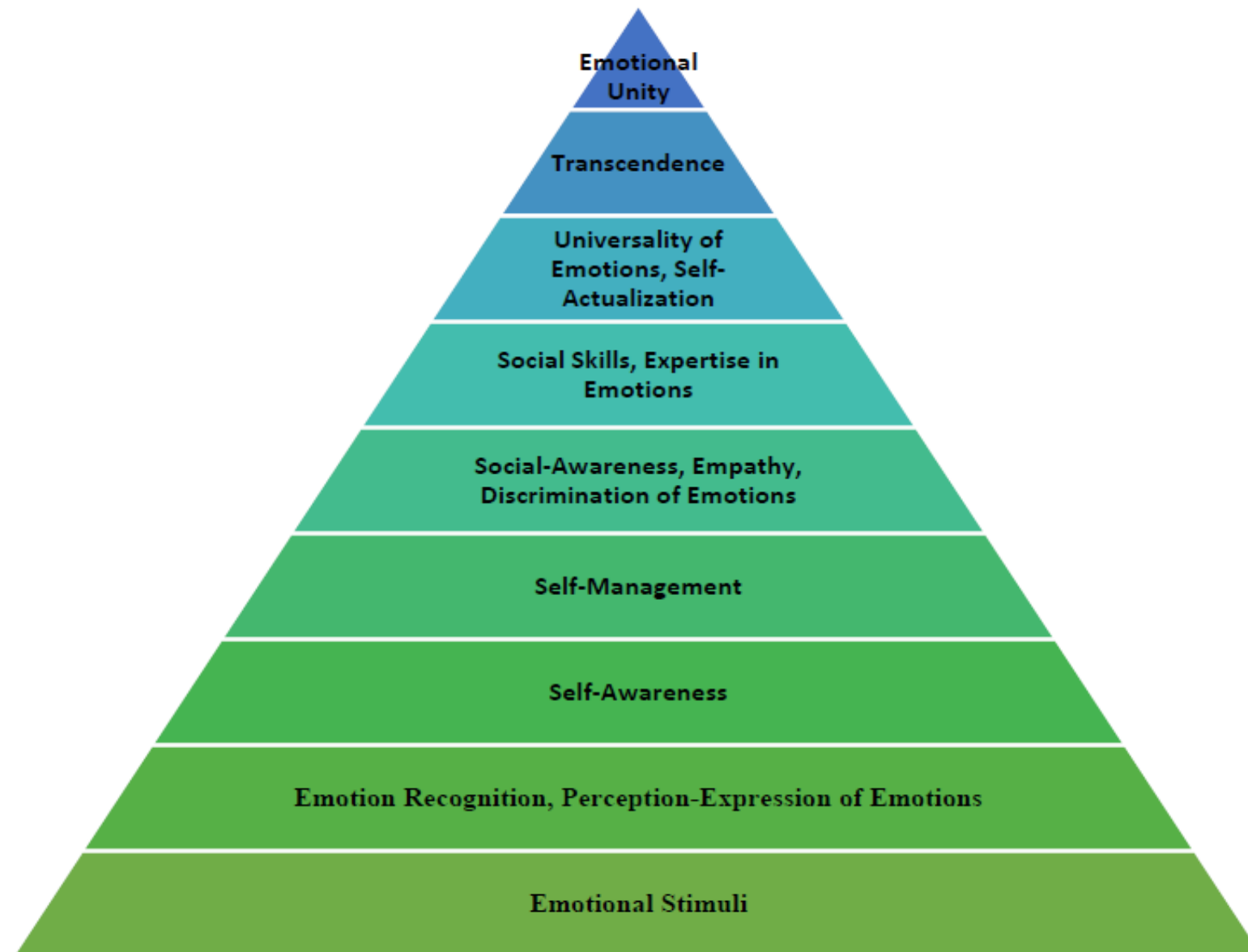

Συναίσθημα + Νοημοσύνη = Συναισθηματική Νοημοσύνη
(Emotion + Intelligence = Emotional Intelligence)

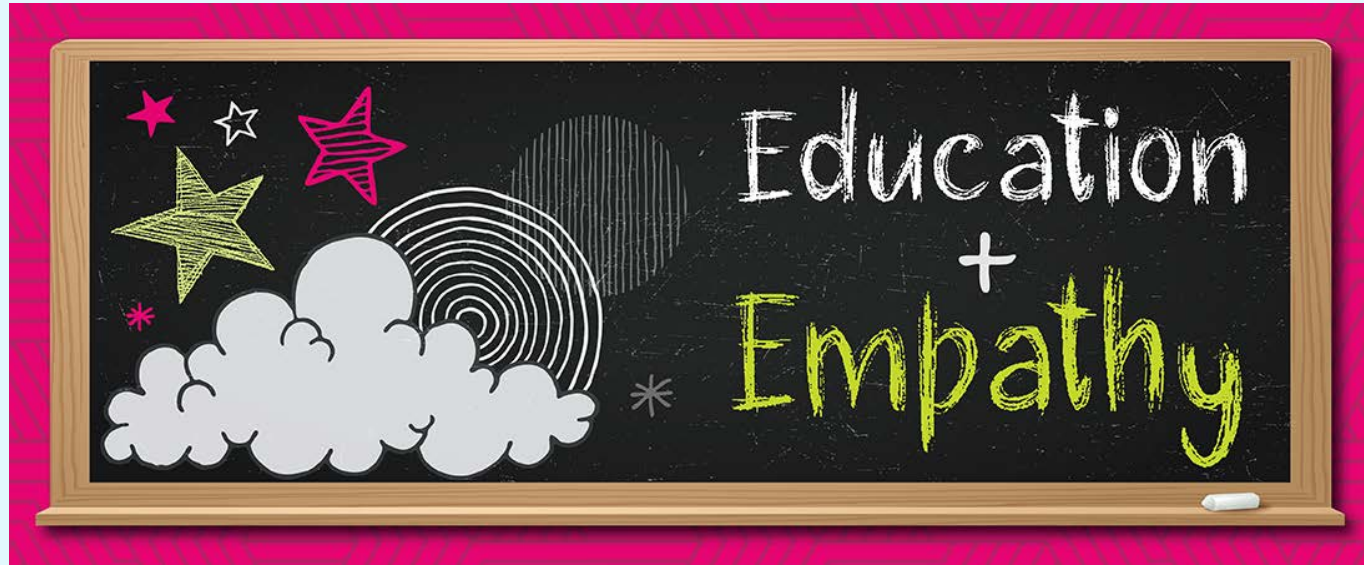
- Συναίσθημα - Μια πολύπλοκη κατάσταση αισθήματος που οδηγεί σε σωματικές και ψυχολογικές αλλαγές που επηρεάζουν τη σκέψη και τη συμπεριφορά.
- Νοημοσύνη - Η ικανότητα να σκεφτόμαστε ορθολογικά, να μαθαίνουμε από την εμπειρία, να επιλύουμε προβλήματα και να χρησιμοποιούμε τις γνώσεις μας για να προσαρμοστούμε σε νέες καταστάσεις.

Μοντέλο Πυραμίδας Εννέα Επιπέδων της ΣΝ

Σύνολο ικανοτήτων και δεξιοτήτων που πρέπει να αποκτήσει ένα άτομο σταδιακά και ιεραρχικά για να βρει συναισθηματική αυτοεκπλήρωση. Περιλαμβάνει: απάντηση σε συναισθηματικά ερεθίσματα, αναγνώριση – έκφραση συναισθημάτων, πλήρης επίγνωση και διαχείριση των δικών μας συναισθημάτων, αλλά και των συναισθημάτων των άλλων, κοινωνικές δεξιότητες για καλύτερες ενδοπροσωπικές, διαπροσωπικές και εργασιακές σχέσεις, ενσυναίσθηση και συμπόνια, ακριβής διάκριση συναισθημάτων με απώτερο σκοπό τη συναισθηματική ανάπτυξη των δυνατοτήτων μας, την αυτοπραγμάτωση, την υπέρβαση και τέλος, την ενότητα των συναισθημάτων, γιατί οι άνθρωποι αποτελούν μέρος ενός ενωμένου κόσμου (Drigas & Papoutsis, 2018; 2021).

- Η ενσυναίσθηση επιτρέπει στους μαθητές να μπουν στη θέση κάποιου άλλου και να δουν τον κόσμο από τη δική τους οπτική γωνία.
- Επιπλέον, η ενσυναίσθηση μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να συνδεθούν με ανθρώπους από διαφορετικούς πολιτισμούς και υπόβαθρα, κάτι που μπορεί να είναι πολύτιμο σε μια παγκόσμια κοινωνία και στο μελλοντικό σχολείο.
- Είναι ένα ζωτικό συστατικό της κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης και μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να οικοδομήσουν σχέσεις, να επικοινωνήσουν καλύτερα και να επιλύσουν συγκρούσεις.

Η Συναισθηματική Νοημοσύνη αφορά όλους τους παράγοντες της σχολικής κοινότητας

- Μαθητές
- Δάσκαλοι
- Γονείς

Κόσμος της ζωής και της εργασίας

Θα μπορούν να καρπωθούν τα οφέλη σε όλη τους τη ζωή.

Αυτό με τη σειρά του θα προωθήσει, επίσης, την υγιή σύνδεση, θα καλλιεργήσει μια τεράστια αίσθηση υπερηφάνειας και ευημερίας της κοινότητας στο σχολείο του μέλλοντος και της κοινωνίας.

Για να διασφαλίσουμε ότι οι μαθητές μας είναι έτοιμοι για τη ζωή στον 21ο αιώνα, πρέπει να είναι καλά εξοπλισμένοι με μια σειρά από δεξιότητες ζωής και κοινωνικές δεξιότητες όπως είναι δημιουργός, συνεργάτης, επικοινωνιακός και κριτικός στοχαστής (4Cs), εκτός από το να είναι ικανοί στα 3Rs να διαβάζουν, να γράφουν και αριθμητική.

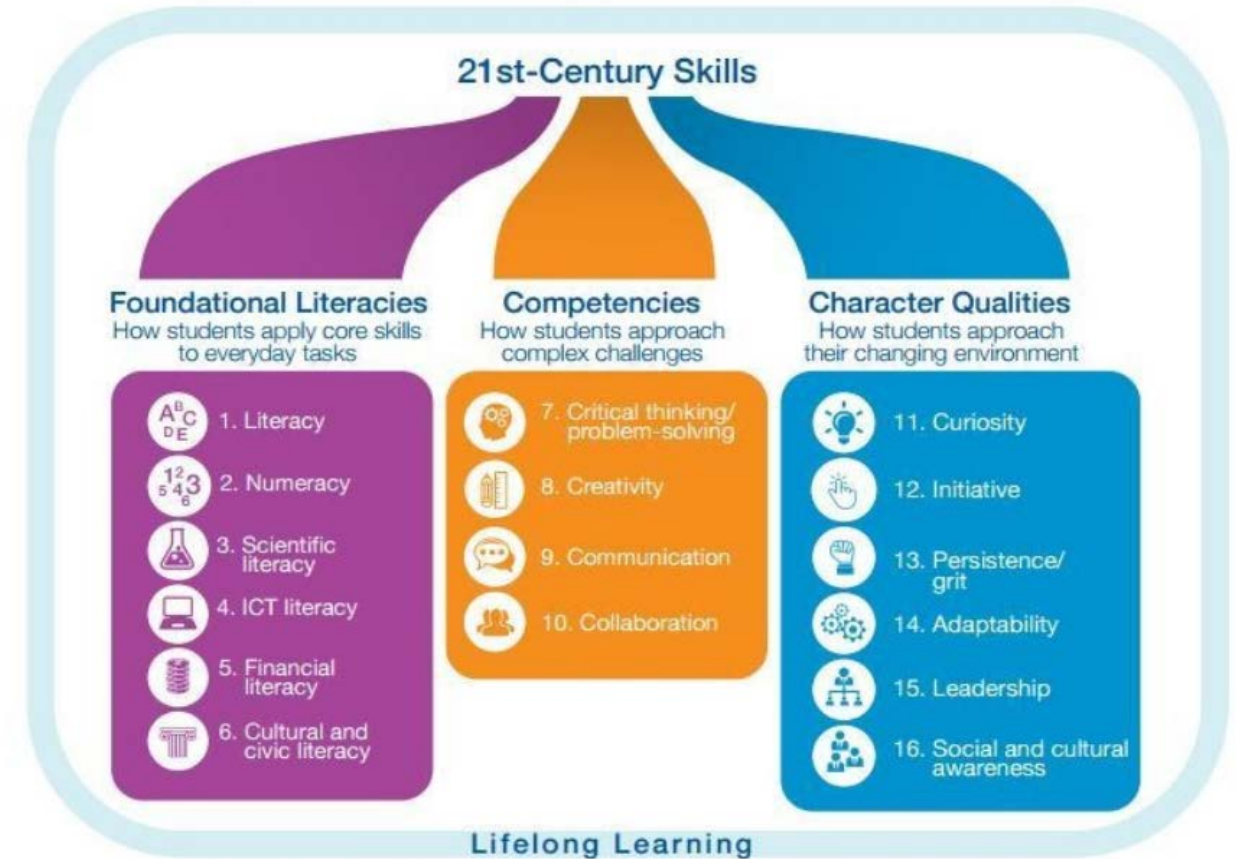
Επίτευξη:

Μέσω κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης και σύνδεσης των κοινωνικο-συναισθηματικών ικανοτήτων με καταστάσεις της καθημερινής ζωής κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Elias, 2014).

Υποστήριξη και καθοδήγηση από έναν δάσκαλο με υψηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης.

21st-century skills for students

Exhibit 1: Students require 16 skills for the 21st century

Note: ICT stands for information and communications technology.

Image: World Economic Forum, New Vision for Education (2015)

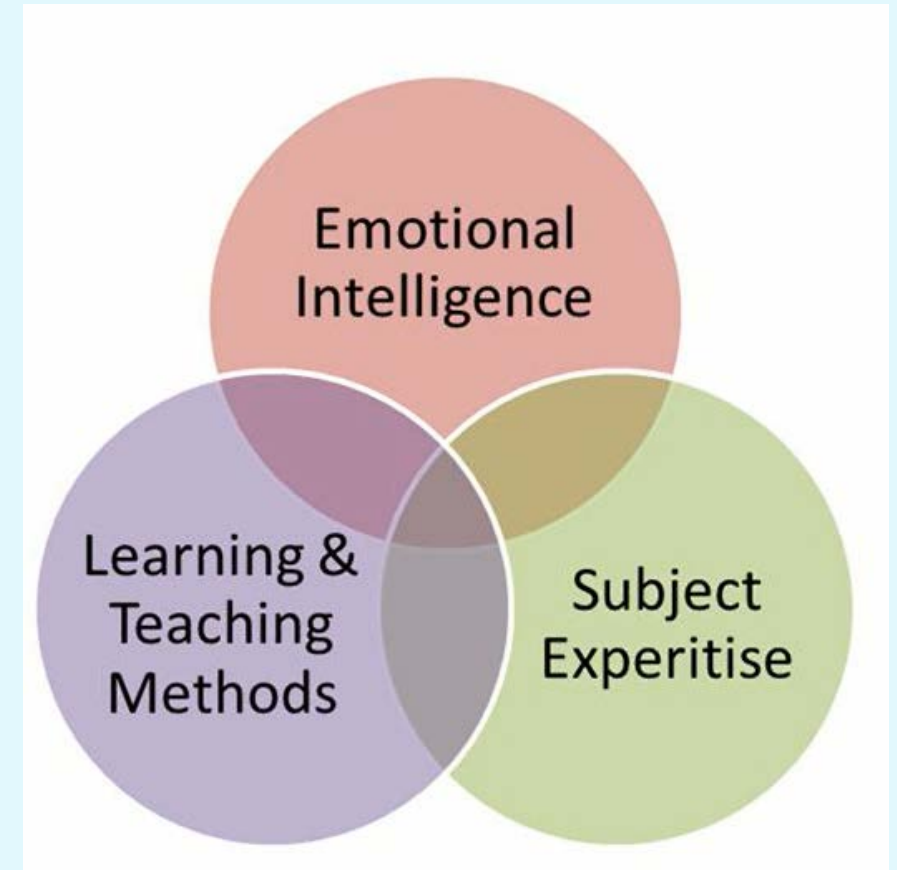
<https://www.weforum.org/reports/new-vision-for-education-fostering-social-and-emotional-learning-through-technology>

Σύμφωνα με τον Mortiboys (2012) ο ρόλος του μελλοντικού δασκάλου στο σύγχρονο σχολείο είναι τριπλός:

- Βαθιά γνώση του περιεχομένου που παρέχουν
- Ειδικοί στις διάφορες παιδαγωγικές μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας/τεχνολογικές γνώσεις για να είναι σε θέση να δημιουργήσουν ένα ελκυστικό, προκλητικό (challenging) και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον.

Ωστόσο, ο ακρογωνιαίος λίθος που υποστηρίζει αυτές τις δύο πτυχές είναι η ικανότητα του δασκάλου να συνδέεται με τους μαθητές του, να εντοπίζει συναισθηματικές πτυχές του μαθησιακού τους ταξιδιού και να δημιουργεί ένα ασφαλές και αξιόπιστο περιβάλλον μέσω της χρήσης της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Για να μπορέσει ένας δάσκαλος να κατανοήσει τα συναισθήματα ενός μαθητή και να δημιουργήσει μια βαθύτερη σχέση μαζί του, πρέπει πρώτα να έχει υψηλό επίπεδο αυτογνωσίας, καθώς και αυτοδιαχείριση των συναισθημάτων του και του αντίκτυπου που μπορεί να έχουν αυτά τα συναισθήματα στον εαυτό του και στους μαθητές τους.

Attributes of the 21st Century Teaching Professional

V1 - Learner-Centered Values

- Empathy
- Belief that all children can learn
- Commitment to nurturing the potential in each child
- Valuing of diversity

V1 - Teacher Identity

- Aims for high standards
- Enquiring nature
- Quest for learning
- Strive to improve
- Passion
- Adaptive and resilient
- Ethical
- Professionalism

V3 - Service to the Profession and Community

- Collaborative learning and practice
- Building apprenticeship and mentorship
- Social responsibility and engagement
- Stewardship

SKILLS

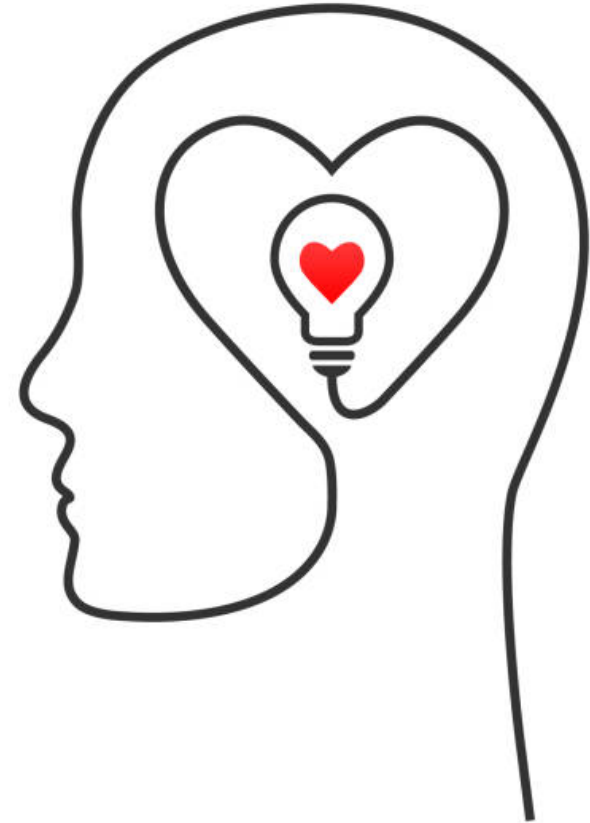
- Reflective skills & thinking dispositions
- Pedagogical skills
- People management skills
- Self-management skills
- Administrative & management skills
- Communication skills
- Facilitative skills
- Technological skills
- Innovation and entrepreneurship skills
- Social and emotional intelligence

KNOWLEDGE

- Self
- Pupil
- Community
- Subject content
- Pedagogy
- Educational foundation and policies
- Curriculum
- Multicultural literacy
- Global awareness
- Environment awareness

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΣΝ

- Φυσική – σωματική υγεία
- Ψυχική υγεία
- Κατάθλιψη – αυτοκτονικές τάσεις
- Διαχείριση συγκρούσεων
- Εργασιακός χώρος
- Ηγεσία
- Στρες, άγχος και στρατηγικές αντιμετώπισης
- Εργασιακή απόδοση
- Ακαδημαϊκή απόδοση
- Αυτοπεποίθηση και ικανοποίηση από τη ζωή
- Καλύτερες διαπροσωπικές σχέσεις
- Διαπραγμάτευση και διαμεσολάβηση (Nabih et al., 2016)

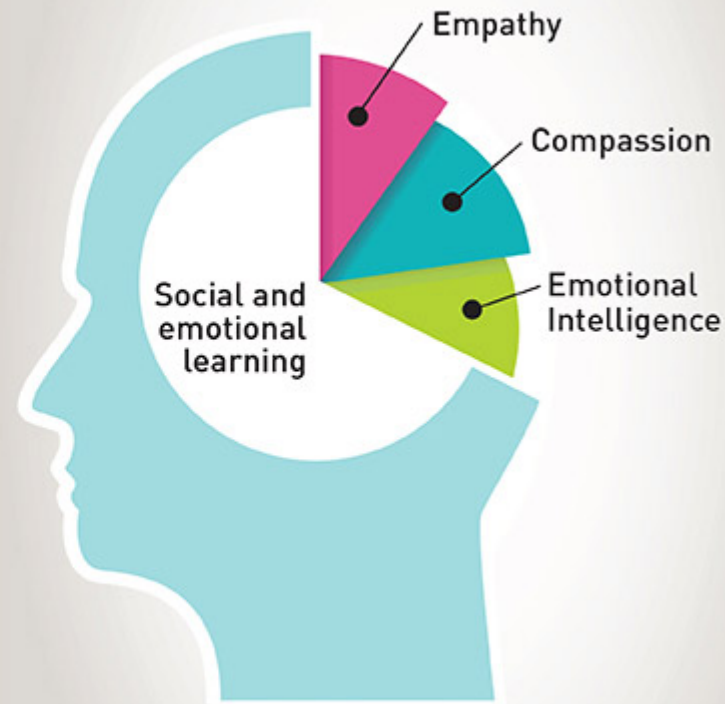

Τα οφέλη από τη συναισθηματική ανάπτυξη στο σχολικό περιβάλλον είναι πολλαπλά:

- Ανάπτυξη συναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων
- Θετικότερη κοινωνική προσαρμογή και κοινωνική επάρκεια
- Αύξηση ακαδημαϊκής επιτυχίας και σχολικών επιδόσεων
- Ποιοτικές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών
- Καλύτερες διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ μαθητών
- Μείωση προβληματικής συμπεριφοράς
- Καλύτερη ικανότητα για εκμάθηση γνωστικού αντικειμένου
- Ενεργοποίηση μάθησης
- Πρόληψη βίας
- Αύξηση αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης
- Έλεγχος παρορμητισμού και ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοελέγχου
- Καλύτερη διαχείριση αρνητικά φορτισμένων συναισθηματικών καταστάσεων
- Καλύτερη ψυχική υγεία (αποφυγή κατάθλιψης, άγχους κ.α.)
- Θετική στάση απέναντι στον σχολικό θεσμό
- Δυνατότητα αποτελεσματικής επίλυσης προβλημάτων και συγκρούσεων
- Ανάληψη ευθύνης (Moeller et al., 2020)

**MINDFULNESS
CURRICULUMS,**
which include social
and emotional learning
components help
**develop empathy,
compassion
and emotional
intelligence.**

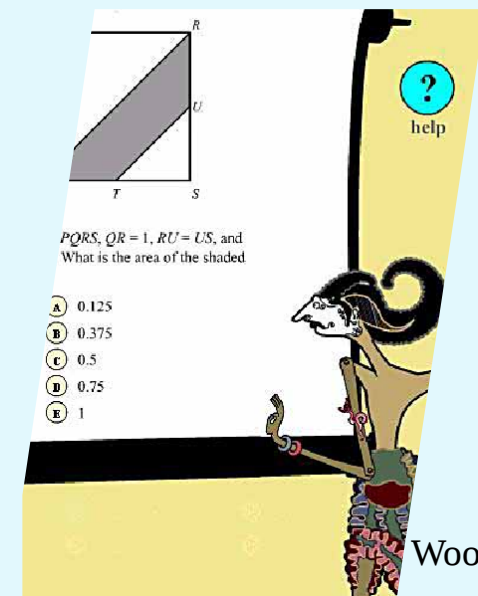
Η εκπαίδευση στη συναισθηματική νοημοσύνη, την επίγνωση, την ενσυναίσθηση και τη συμπόνια βοηθά τα παιδιά και τους ενήλικες να αναπτύξουν ένα μυαλό έτοιμο για το μέλλον, προετοιμάζοντάς τους για την ολοένα αυξανόμενη πολυπλοκότητα και τις απαιτήσεις ενός κόσμου που αλλάζει πιο γρήγορα από ό,τι σε οποιοδήποτε άλλο σημείο της ανθρώπινης ιστορίας.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ
ΚΑΙ ICTs:

1. ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ
2. ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ (serious games-role playing games)
3. ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ
«ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ-AVATARS»
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ (social robots-
artificial emotional intelligence)
5. ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΥΞΗΜΕΝΗ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.WisdomEnglishunlockA.ipa&hl=el&gl=US>

Woolf et al., (2010)

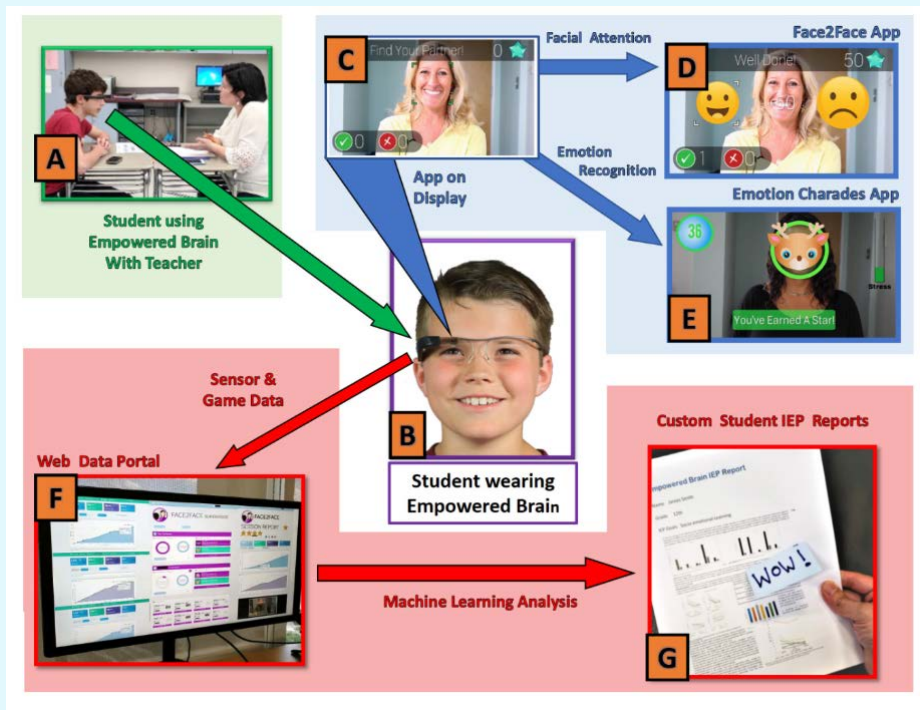
Ziouzios et al., 2021

<https://www.classdojo.com>

<https://lexlogin.com/>

Vahabzadeh et al., 2018

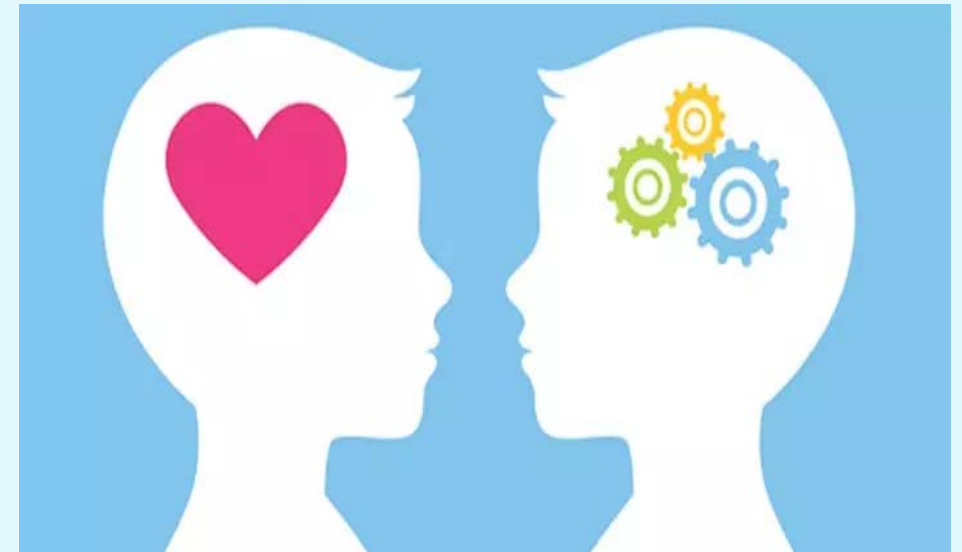

Brandão et al., 2015

- Το σχολείο του μέλλοντος προσπαθεί να προσεγγίσει μια γενιά που έχει μεγαλώσει στο Διαδίκτυο. Η εκπαίδευση ανοίγεται σε έναν νέο διάλογο που βάζει τα άτομα στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αντιμετωπίζοντάς τα ως παράγοντες αλλαγής: στη ζωή τους, και στον κόσμο γενικότερα. Ωστόσο, για να γίνουν δημιουργοί αλλαγής, τα παιδιά και οι νέοι χρειάζονται πρόσβαση σε μια εκπαίδευση που να καλύπτει και να δίνει προτεραιότητα σε όλες τις δεξιότητες, όπως η συναισθηματική νοημοσύνη, η ενσυναίσθηση, οι γνωστικές ικανότητες, οι τεχνολογικές ικανότητες, η δημιουργικότητα, η ομαδική εργασία, η ηγεσία. Αυτό θα ξεκινήσει από το πνεύμα ενός σύγχρονου σχολείου που θα εξασφαλίσει την προετοιμασία του ανθρώπου για τη ζωή και θα βοηθήσει όλους στο σχολικό περιβάλλον (Nazari & Shakouri, 2015).

- Το σχολικό περιβάλλον θα πρέπει να διαπνέεται από οργανωμένες στρατηγικές προαγωγής της συναισθηματικής υγείας των μαθητών με σκοπό την ανάπτυξη του συναισθηματικού τους κόσμου, τη βελτιστοποίηση της αντίληψης που έχουν για τον εαυτό τους και την καλλιέργεια της ικανότητάς τους να αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους ως μέρος του κοινωνικού συνόλου (Fleischer, 2010).

ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

- Παιδοκεντρική
- Τεχνολογική
- Βιωματική μάθηση

Αλλά και

- Συναισθηματική
- Ενσυναισθητική
- Κοινωνική

Για:

- Αυτογνωσία,
- Αυτοδιαχείριση,
- Αυτοπραγμάτωση,
- Ενσυναίσθηση,
- Οικοδόμηση ισχυρότερης προσωπικότητας,
- Κοινωνική αλληλεπίδραση,
- Μέρος τάξης- σχολείου - κοινωνίας

Προκειμένου να εξεταστούν οι αντιλήψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα για τη ΣΝ, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή έρευνα την άνοιξη του 2022. Ειδικότερα, η παρούσα μελέτη είχε ως στόχο να απαντήσει στα ακόλουθα ερωτήματα:

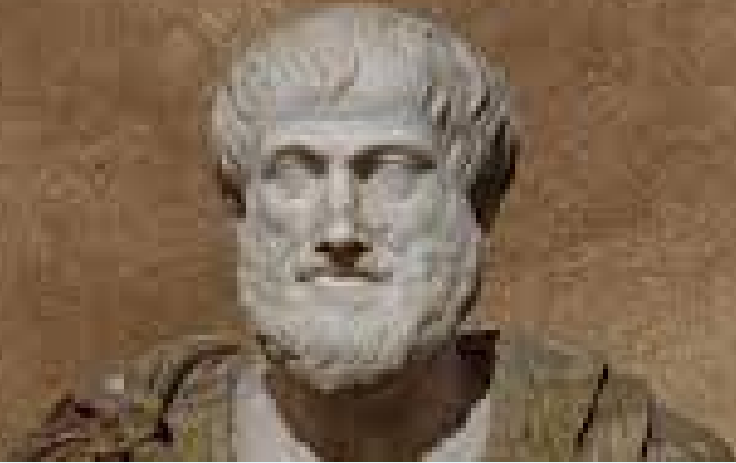
1. Οι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται για τη δική τους ΣΝ καθώς και των μαθητών τους;
2. Συμφωνούν με την ένταξη της διδασκαλίας της ΣΝ (συναισθηματικές δεξιότητες) στο σχολικό περιβάλλον και με ποιον τρόπο;
3. Σε ποιους τομείς πιστεύουν ότι οι μαθητές, αλλά και οι ίδιοι, επωφελούνται από τη διδασκαλία και την ανάπτυξη της ΣΝ;
4. Αισθάνονται οι δάσκαλοι εμπιστοσύνη στη διδασκαλία της συναισθηματικής νοημοσύνης στους μαθητές;
5. Ποια είναι τα κύρια εμπόδια για την ένταξη της ΣΝ στο σχολικό περιβάλλον;

Internal Consistency Indicators of the individual Subscales

Subscale	Cronbach's Alpha
Student emotions	0.946
Tools	0.867
Student gains	0.970
Teacher gains	0.925
Confidence	0.897
Barriers	0.895

"Educating the mind
without educating the heart
is no education at all."

Aristotle

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!!**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Brandão, J., Cunha, P., Vasconcelos, J., Carvalho, V., & Soares, F. (2015, June). An augmented reality gamebook for children with autism spectrum disorders. In *The International Conference on E-Learning in the Workplace 2015* (pp. 1-6).
- Drigas, A. S., & Papoutsi, C. (2018). A new layered model on emotional intelligence. *Behavioral Sciences*, 8(5), 45.
- Drigas, A., & Papoutsi, C. (2021). Nine Layer Pyramid Model Questionnaire for Emotional Intelligence. *International Journal of Online & Biomedical Engineering*, 17(7).
- Drigas, A., Papoutsi, C., & Skianis, C. (2021). Metacognitive and Metaemotional Training Strategies through the Nine-layer Pyramid Model of Emotional Intelligence. *International Journal of Recent Contributions from Engineering, Science & IT (IJES)*, 9(4), 58-76.
- Papoutsi, C., Drigas, A., & Skianis, C. (2021). Virtual and augmented reality for developing emotional intelligence skills. *Int. J. Recent Contrib. Eng. Sci. IT (IJES)*, 9(3), 35-53.
- Papoutsi, C., Drigas, A. S., & Skianis, C. (2022). Serious Games for Emotional Intelligence's Skills Development for Inner Balance and Quality of Life: A Literature Review. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (46), 199-208.
- Elias, M. J. (2014). The future of character education and social-emotional learning: The need for whole school and community-linked approaches. *Journal of Character Education*, 10(1), 37.
- Fleischer, L. (2010). Developing emotional literacy: Transition planning for youth at risk. *Reclaiming Children and Youth*, 19(1), 50.

- Moeller, R. W., Seehuus, M., & Peisch, V. (2020). Emotional intelligence, belongingness, and mental health in college students. *Frontiers in psychology*, 11, 93.
- Mortiboys, A. (2012). *Teaching with emotional intelligence: A step-by -step guide for higher and fur ther education professionals*. London: Routledge
- Nabih, Y., Metwally, A. H., & Nawar, Y. S. (2016). Emotional intelligence as a predictor of leadership effectiveness. *The Business & Management Review*, 7(5), 133.
- Nazari, O., & Shakouri, N. (2015). Emotional Intelligence: A Panacea to Language Teaching. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(1), 26-35.
- Vahabzadeh, A., Keshav, N. U., Abdus-Sabur, R., Huey, K., Liu, R., & Sahin, N. T. (2018). Improved socio-emotional and behavioral functioning in students with autism following school-based smartglasses intervention: Multi-stage feasibility and controlled efficacy study. *Behavioral Sciences*, 8(10), 85.
- Woolf, B. P., Arroyo, I., Cooper, D., Burleson, W., & Muldner, K. (2010). Affective tutors: Automatic detection of and response to student emotion. In *Advances in intelligent tutoring systems* (pp. 207-227). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Ziouzios, D., Rammos, D., Bratitsis, T., & Dasygenis, M. (2021). Utilizing Educational Robotics for Environmental Empathy Cultivation in Primary Schools. *Electronics*, 10(19), 2389